

Compareixença al Parlament: valoracions de l'avant projecte de Llei del SOC

10.02.2015

- A. Algunes reflexions generals**
- B. Esmenes a la proposta de llei**
- C. Comentaris a l'articulat**

A. Algunes reflexions generals

El tercer sector social agrupat a la Taula del Tercer Sector Social, és un agent significatiu a la nostra societat. Significa el 2,8% del PIB català, agrupa 6.800 entitats, 102.000 treballadors i treballadores, 300.000 persones voluntàries, i atén a un col·lectiu de més de 1.700.000 persones

Aquesta realitat, fa uns anys no hi era, o si més no se sabia, però avui el sector està jugant un paper important com a gestor de serveis, col·laborant des de la pròpia autonomia amb els poders públics des d'una perspectiva pròpia i diferent; doncs ho fan entitats sense ànim de lucre que defensen uns valors i principis que no són els que practica la societat de mercat, prioritzant les persones, i en especial les més vulnerables, per tal que assoleixin el seu benestar i la seva dignitat, amb una clara opció per la primacia de la democràcia i la participació de tota la ciutadania. En conseqüència, el sector social té un pes econòmic, social i polític que no es pot obviar en la vida quotidiana de la ciutadania, però tampoc en els òrgans de representació institucional, com tampoc com a referent i interlocutor en temes que li són propis com són les polítiques de benestar.

Aquesta constatació ens porta a afirmar que el tercer sector és un sector emergent que cal reconèixer amb la seva especificitat: no som patronal i no som sindicat encara que tenim treballadors i empresaris, també tenim persones voluntàries i tots plegats treballen colze a colze per construir una societat més justa. Aquesta realitat ens mostra que el sector social té un potencial econòmic i és un motor per crear ocupació distribuït al llarg del territori que lluita per la cohesió i l'equilibri socioeconòmic al llarg del país.

No podem entendre arguments que hem sentit que ens diuen que al sector social no li correspon formar part de l'òrgan directiu del SOC, perquè no ha estat mai i per tant no hi ha previst cap espai per a donar-li una representació. Crec que estem en un moment històric que la innovació, el canvi, els nous protagonistes s'han fet palès en la proposta de llei, valorant-se aquests principis que es dibuixen en la futura societat, però en canvi amb una visió anclada en el passat, no s'accepta un nou membre en el consell de direcció del SOC, perquè no està previst i segons paraules d'alguns agents socials no han estat mai.

Creiem que és important la col·laboració entre les administracions, les entitats del tercer sector i de l'economia social, i els agents econòmics i socials, que evidentment ha de ser diferent del d'anys anterior que el

Compareixença al Parlament: valoracions de l'avant projecte de Llei del SOC

10.02.2015

sector no estava definit i no era evident la seva presència. La conjunció d'interessos i objectius és la via per millorar la resposta conjunta davant les necessitats socials de la població, establint mecanismes i noves vies per la creació d'ocupació, garantir la qualitat d'aquesta i assegurar la defensa dels drets de ciutadania.

B. Esmenes a l'avantprojecte de llei

Algunes valoracions globals:

Ens felicitem que al final aquesta llei hagi vist l'**inici d'un procés que ve de molt lluny** i que les entitats fa molts anys que demanaven que es realitzés per tal de facilitar nous instruments per a la inserció laboral de la població, es especial com diu en el preàmbul davant "*uns canvis profunds en els mercats laborals mundials ...i català ...que implica un canvi en l'estructura ocupacional, gestió, i avaluació entre els diferents operadors, amb les possibilitats que dona la col·laboració públic-privat i les relacions entre totes les administracions*". És fonamental la definició del paper dels serveis públics d'ocupació per convertir-los en proveïdors de serveis orientats a les persones, empreses i als territoris. **Però la veritat és que no veiem que la llei clarifiqui el rol del sector privat no lucratiu, i en més d'un article es parla del sector privat (preàmbul) i no s'especifica l'especificitat que és pròpia de les entitats non profit.**

En aquest mateix preàmbul es fa una afirmació que voldria que **es clarifiqués què significa avui a casa nostra**, quan s'estableix com a objectiu "*desenvolupar una economia social de mercat altament competitiva i que tendeixi a la plena ocupació i al progrés social*". Caldria explicar més clarament **què significa una economia social de mercat altament competitiva**, doncs l'opció del Sistema d'Ocupació no queda clar que se centri en l'economia social, sinó que pel contrari constatem que la praxi ens mostra que aquest és un model econòmic minoritari que té dificultats per a desenvolupar-se en l'economia dominant a nivell planetari, que es defineix per el seu caràcter financer i especulatiu. Crec que hauríem de definir quina és la nostra realitat actual i dibuixar cap a on es voldria anar, tot reconeixent que avui l'estratègia Europea 2020 fixa molts objectius que no s'estan assolint (pobresa, fracàs escolar, o aquest de l'economia social). I és evident que si algun sector és l'actor principal de l'economia social aquest és el tercer sector. En aquest sentit, lamentem que no es reculli el paper cabdal del tercer sector en l'economia social, com a actors provinents de la societat civil que desenvolupa un paper actiu en un nou model de governança.

Compareixença al Parlament: valoracions de l'avant projecte de Llei del SOC 10.02.2015

Voldríem destacar una orientació general que pateix la llei a l'oblidar en una bona part de l'articulat citar al tercer sector social com un element actiu que forma part de les polítiques ocupacionals. Creiem que seria una manca de visió de futur no integrar-lo com la praxi en moltes situacions evidencia la seva presència i la seva col·laboració com un recurs actiu del sistema d'ocupació de Catalunya. Per evitar ser reiteratiu, en molts articles que actualment ja està passant es referencia els diferents actors que intervenen sense citar el tercer sector social de forma específica, es diu: "*serveis públics d'ocupació i el conjunt d'entitats privades que amb finançament públic presten serveis i programes en el marc de l'estratègia catalana d'Ocupació i del Pla de desenvolupament de les polítiques d'ocupació*" (Títol 1 art.1), o en altres articles que de forma similar es parla d'organitzacions sindicals, empresarials i locals, i no s'incorpora el sector (preàmbul, art.6.2- 7.3-14-15.1-15.3-15.6). Creiem que s'hauria incorporar un únic article on es definís com a referent per a tot l'articulat, qui forma part del "**conjunt d'entitats privades**", o com s'interpreta la participació o representació de la "**societat civil i agents socials i locals**" evitant la repetició de la seva enumeració en molts articles alhora que creiem cal incorporar en tot l'articulat la presència del tercer sector, doncs en molt d'ells **manca citar el tercer sector social**.

Ens preocupa moltíssim la **capacitat de portar a terme de forma autònoma polítiques actives d'ocupació**, un instrument bàsic per a la lluita contra l'atur, condicionament que avui estem patint perquè depenem de les directrius europees i espanyoles. Voldríem que una llei que esperem sortirà aprovada molt a prop de les dates que tenim fixades per les eleccions autonòmiques, no pot oblidar aquest moment històric ni tampoc pot no contemplar una determinada visió estratègica que faci esment d'alguns dels elements que Catalunya ha de disposar per a desenvolupar unes polítiques per a la promoció de l'ocupació. I entre elles, apuntaria tot el que fa referència a la gestió dels fons socials europeus, fons de garantia juvenil... recursos que ens poden ajudar a incidir en unes polítiques ocupacionals pròpies si es gestionen de manera directa.

I en última instància, voldria comentar un tema que és central i de qual el sector no acaba d'entendre la resposta que hem rebut per part dels agents socials i dels partits. **Es tracta de la composició del Consell de direcció del SOC**. La implicació i la participació dels interlocutors socials és necessària per donar resposta als desafiaments del sistema d'ocupació per promoure un alt nivell d'ocupació, garantir una protecció social adequada, lluitar per la igualtat d'oportunitats i evitar l'exclusió social, entre d'altres. Cal que tots junts puguem lluitar contra l'atur estructural i puguem dissenyar conjuntament les línies mestres que ens ajudin a reincorporar les persones amb baixa ocupabilitat.

Compareixença al Parlament: valoracions de l'avant projecte de Llei del SOC

10.02.2015

Amb el ferm compromís de proposar solucions pràctiques que contribueixin a un creixement sostenible i inclusiu, a l'ocupació i la cohesió social, creiem que és cabdal la participació del tercer sector social al Consell de Direcció del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC).

En aquest sentit, lamentem que l'article 29. exclouï del màxim òrgan de govern del SOC al tercer sector. I considerem que s'hauria **d'afegir un apartat** i a aquest article, **que contemplés dins el Consell de Direcció un/a vocal amb veu i sense vot, proposat per les entitats del tercer sector social més representatives.**

C. Comentaris a l'articulat

Al Títol I. Disposicions generals, (art. 3.f, i en el capítol 3, art 18,20 i altres) es parla de **persones usuàries**. Aquest concepte per a nosaltres és del tot superat. I en el moment que accepten uns serveis on la centralitat està en la persona, aquest concepte no permet parlar d'usuària perquè la persona no és únicament un subjecte que utilitza un servei sinó que és un subjecte actiu amb capacitat de pensar, relacionar-se, actuar, participar i respondre, i per tant un concepte que es fonamenta en la passivitat del que rep alguna cosa és del tot inapropiat.

Art 6.3.1 **Estratègia catalana per a l'ocupació** voldríem senyalar que davant la problemàtica actual de l'atur entre els **joves** hem trobat a faltar alguna referència fixant mesures específiques per a superar aquesta realitat que hipoteca el futur desenvolupament del nostre país. Considerem que caldria remarcar la necessitat d'unes **polítiques a prioritzar per ajudar de forma específica aquells col·lectius més vulnerables** que són els que majoritàriament el sector social acompanya en el seu procés de formació, i capacitació intermediació al mercat laboral. Entre ells a més dels joves cal focalitzar l'esforç en els aturats de llarga durada haurien de disposar d'uns programes de més llarg recorregut i més potents amb suport individualitzat per aconseguir incorporar-los de nou al ML.

Creiem que és molt positiu **centrar el Pla de desenvolupament de les Polítiques d'ocupació en els àmbits de participació territorial** (art 7.2), on l'administració local i les entitats socials com agents que treballen des de la proximitat tenen una funció fonamental.

Un tema que voldria comentar és que el Títol II **Sistema d'ocupació de Catalunya** en l'art. 12 es defineix aquest sistema sense introduir el concepte de **públic**, *i es considera "és el conjunt d'entitats, serveis i programes per promoure i desenvolupar la política d'ocupació i per garantir uns serveis ocupacionals de qualitat a les persones i empreses*

Compareixença al Parlament: valoracions de l'avant projecte de Llei del SOC 10.02.2015

de Catalunya dins d'una estratègia global de desenvolupament econòmic". Crec que cap **Sistema de Catalunya, pot deixar de definir-se pel seu caràcter públic**, i obviar-lo sense una clarificació del concepte és summament perillós, perquè pot proporcionar una via d'accés no únicament a la gestió de serveis públics per part de titularitat privada, sinó que pot permetre que aquesta passi a mans a la iniciativa privada del mercat que no estariem d'acord.

L'avantprojecte només reconeix que puguin realitzar tasques d'intermediació laboral el Servei d'Ocupació de Catalunya i les agències de col·locació. Considerem que el SOC ha de realitzar les tasques d'intermediació laboral principal i bàsicament de forma directa i amb recursos propis, no obstant, hi ha casos que per la seva especificitat i característiques poden prestar-se per altres entitats. Aquest és el cas dels serveis d'inserció laboral especialitzats per l'atenció dels col·lectius amb dificultats d'inserció laboral, motiu pel qual, considerem que s'ha de modificar l'article 16.j per realitzar l'esmentada inclusió.